

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Maj Ingels
Säkerhetschef
08-5782 7150
maj.ingels@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2020-10-27

Sida
1 (3)
Diarienummer
2020/KS 0219 31

Mottagare
Kommunledningsutskottet

Riktlinjer för Tyresö kommun i händelse av oljeutsläpp till havs och i sjöar

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunledningsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

- Tyresö kommuns uppdaterade riktlinjer i händelse av oljeutsläpp till havs och i sjöar antas

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg Björk
Chef stöd- och servicekontoret

Sammanfattning

Tyresö kommun har 2011 tillsammans med Nacka kommun, Nynäshamn kommun, Södertälje kommun, Haninge kommun, Södertörns brandförsvarsförbund och SWECO tagit fram en gemensam oljeskyddsplan. Planen beskriver skeden och uppgifter som följer i samband med oljepåslag på vår gemensamma kuststräcka. Tyresö kommun tog vid samma tillfälle fram Riktlinjer i händelse av oljeutsläpp till havs som harmoniserar med den gemensamma planen genom att beskriva och ge förslag på hur vår kommun kan vara förberedd och hantera de olika faser och uppgifter som den gemensamma oljeskyddsplanen tar upp. Riktlinjerna har nu uppdaterats efter nuvarande förhållanden och organisation och ska även kunna användas vid oljeutsläpp i sjöar.

Beskrivning av ärendet

Konsekvenserna av ett oljeutsläpp till havs är många; kustzonen med sitt växt- och djurliv skadas, stränder förorenas och havsbottnar påverkas negativt. Oljeutsläpp kan också få stora socioekonomiska konsekvenser med effekter på flera funktioner eller näringar, t.ex. dricksvattenförsörjning och turism.

2011 tog Tyresö kommun tillsammans med Nacka kommun, Nynäshamn kommun, Södertälje kommun, Haninge kommun, Södertörns brandförsvarsförbund och SWECO fram en gemensam oljeskyddsplan.

Planen beskriver skeden och uppgifter som följer i samband med oljepåslag på vår gemensamma kuststräcka. Tyresö kommun har även tagit fram riktlinjer i händelse av oljeutsläpp till havs som harmoniserar med den gemensamma planen genom att beskriva och ge förslag på hur vår kommun kan vara förberedd och hantera de olika faser och uppgifter som den gemensamma oljeskyddsplanen tar upp.

Riktlinjerna har nu uppdaterats efter nuvarande förhållanden och organisation och ska även kunna användas vid oljeutsläpp i sjöar.

Kommunens ansvar och roll vid ett oljeutsläpp

Kommunen har en viktig roll vid ett oljeutsläpp och då främst räddningstjänsten som har ansvaret för den inledande insatsen i enlighet med räddningstjänstlagstiftningen. En påföljande saneringsfas är dock inte reglerad enligt lag.

Saneringsfasen startar normalt när oljan har hamnat på stranden och läget inte nämnvärt kan förvärras. Då avslutar räddningsledaren från den kommunala räddningstjänsten sin insats och lämnar över ansvaret till en av kommunen utsedd saneringsledare.

Målsättningen med kommunens oljeskyddsberedskap är att ha förmåga att bekämpa den olja som når land efter ett utsläpp till havs och att minimera ekologiska och socioekonomiska följder.

Den gemensamma oljeskyddsplanen tillsammans med kommunens riktlinjer är framför allt tänkt att användas under kommunens beredskapsarbete och som ett stöd för saneringsarbetet efter ett större oljepåslag, men den kan även användas vid mindre utsläpp som påverkar kommunens vattenområden.

Beredskap innebär ett aktivt arbete med förberedelser inför möjliga scenarion där dessa olika verksamheter kan komma att bli berörda. Kommunen har ingen skyldighet att upprätta en oljeskyddsplan men med en i förväg fastställd

organisation ökar möjligheten för en lyckad och effektiv insats både vad det gäller resursanvändning och kostnader.

Kommungemensamma planen och Tyresös riktlinjer kompletterar varandra

Den gemensamma planen beskriver skeden och uppgifter som följer i samband med oljepåslag på de berörda kommunernas gemensamma kuststräcka. Planen syftar till att saneringsarbetet ska kunna hanteras på ett förberett och samordnat sätt utifrån gemensam syn på samverkan, prioriteringar och utnyttjande av resurser.

En förutsättning för att arbeta med Tyresö kommuns riktlinjer i händelse av oljeutsläpp till havs, är att ha kunskap om innehållet i den gemensamma oljeskyddsplanen. Till gemensamma planen och Tyresö kommuns riktlinjer finns även bilagt en checklista för inledande och pågående krisarbete.

Den gemensamma oljeskyddsplanen och Tyresö kommuns riktlinjer i händelse av oljeutsläpp till havs finns sammanställda i en pärm placerad hos säkerhetschefen och samhällsmiljö- och infrastrukturavdelningen vid samhällsbyggnadskontoret. Ett exemplar finns även förvarat vid Södertörns brandförsvarsförbunds räddningscentral.

De personer som förväntas utgöra ledning av kommunens åtgärder i samband med oljepåslag på vår kust behöver i lämplig omfattning vara insatta i den gemensamma oljeskyddsplanen och Tyresö kommuns riktlinjer i händelse av oljeutsläpp.

Med en förberedd organisation, kunskap om ansvarsområden och samordnade materialresurser vid ett oljeutsläpp och oljesanering stärks kommunens eget arbete i samverkan med övriga myndigheter.

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.